

12. 1. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Povinné očkování proti COVID-19? Ano, ale jen pro určité skupiny osob

V srpnu 2021 jsme na portálu www.epravo.cz uveřejnili článek s názvem „Povinné očkování proti COVID-19?“, k němuž jsme se rozhodli připravit aktualizaci, kde chceme shrnout změny, ke kterým v uplynulé době došlo. K tomuto článku jsme rovněž obdrželi řadu dotazů a tento aktualizující článek by měl být odpovědí alespoň na některé z nich.

Jak jistě řada z vás zaznamenala, 10. prosince 2021 vyšla ve Sbírce zákonů vyhláška č. [466/2021](#) Sb., kterou se mění vyhláška č. [537/2006](#) Sb., o očkování proti infekčním nemocem, ve znění pozdějších předpisů (vyhláška č. [537/2006](#) Sb. dále jen „**očkovací vyhláška**“), která od 1. března 2022 zavádí povinné očkování proti COVID-19, resp. povinnost nechat se očkovat do 28. února 2022, pro osoby nad 60 let a vybrané profese, u kterých více hrozí nákaza touto nemocí.

Vyhláška nově obsahuje § 8, který zní následovně:

Pravidelné očkování proti nemoci covid-19

(1) Očkování proti nemoci covid-19 se provede u fyzické osoby, která dovršila 60 let věku. Základní očkování se zahájí nejpozději do 4 měsíců od dovršení 60 let věku. Základní očkování a případné přeočkování se provede v počtu dávek a časových intervalech mezi jednotlivými dávkami podle souhrnu údajů o přípravku k očkovací látce.

(2) Pokud byla fyzická osoba očkována proti nemoci covid-19 před dovršením 60 let věku, dokončí se základní očkování nebo se případně provede přeočkování v časovém intervalu mezi dávkami podle souhrnu údajů o přípravku k očkovací látce nebo v případě, že tento interval již uplynul, nejpozději do 4 měsíců od dovršení 60 let věku.

Nový je také § 10a následujícího znění:

Zvláštní očkování proti nemoci covid-19

(1) Zvláštní očkování proti nemoci covid-19 se provede u fyzických osob, které

- a) poskytují zdravotní služby nebo jsou zaměstnanci poskytovatele zdravotních služeb,*
- b) poskytují sociální služby nebo se na jejich poskytování podílejí,*
- c) jsou osobami připravujícími se na výkon zdravotnického povolání u poskytovatele zdravotních služeb nebo osobami připravujícími se na výkon odborné činnosti podle § 115 zákona o sociálních službách, pokud konají praktickou výuku u poskytovatele sociálních služeb v sociální službě,*
- d) jsou zaměstnanci nebo státními zaměstnanci České republiky zařazenými k výkonu práce nebo zařazenými k výkonu státní služby v krajské hygienické stanici,*

- e) v bezpečnostním sboru vykonávají službu nebo jsou zaměstnanci České republiky zařazenými k výkonu práce v bezpečnostním sboru,
- f) jsou zaměstnanci obce zařazenými do obecní policie,
- g) jsou členy jednotky sboru dobrovolných hasičů obce nebo jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku anebo zaměstnanci jednotky hasičského záchranného sboru podniku,
- h) jsou vojáky z povolání nebo vojáky zařazenými do aktivní zálohy, nebo
- i) jsou příslušníky zpravodajské služby nebo zaměstnanci České republiky zařazenými k výkonu práce ve zpravodajské službě.

(2) Základní očkování a případné přeočkování se u fyzických osob uvedených v odstavci 1 provede v počtu dávek a časových intervalech mezi dávkami podle souhrnu údajů o přípravku k očkovací látce.

(3) Pokud byla fyzická osoba uvedená v odstavci 1 očkovaná proti nemoci covid-19 předtím, než jí vznikla povinnost podrobit se zvláštnímu očkování proti covid-19 podle odstavce 1, dokončí se základní očkování nebo se případně provede přeočkování v časovém intervalu mezi dávkami podle souhrnu údajů o přípravku k očkovací látce nebo v případě, že tento interval již uplynul, nejpozději do 4 měsíců ode dne, kdy jí vznikla povinnost podle odstavce 1.

Výše uvedená úprava však nemusí být finální, jelikož nová vláda se nechala slyšet, že výše uvedenou vyhlášku změní. Povinnost nechat se očkovat, s níž počítají výše citovaná ustanovení, tedy nakonec nemusí platit pro všechny skupiny osob, které jsou tam uvedeny. Ke dni sepisu tohoto článku však žádná aktualizace odsouhlasena nebyla a není znám ani její přibližný obsah.

Dle studií i praxe očkování sice nezabrání nákaze onemocněním COVID-19 (a to i vzhledem k jeho mutacím), avšak ve většině případů zabrání těžkému průběhu nemoci a zdravotnický systém není tak přetížen. Očkování v kombinaci s vládou nastavenými restrikcemi je připisována současná „lepší“ situaci oproti minulému roku, kdy je sice podobné množství nakažených osob, ale méně z nich potřebuje pobyt ve zdravotnickém zařízení či napojení na přístroje. Obecně je tedy očkování proti onemocnění COVID-19 hodnoceno jako přínosné.

Co se týká povinného očkování osob nad 60 let dle § 8 očkovací vyhlášky, většina odborné veřejnosti se shoduje, že se jedná o diskriminační kritérium, kdy je určité skupině osob uložena povinnost v souvislosti s jejím věkem, což ale není náležitě opodstatněno. Sice se obecně ví, že pro starší lidi je onemocnění COVID-19 nebezpečnější, mají horší průběh a zatěžují tak zdravotnický systém více než mladší ročníky, ale když se nechají očkovat, tato nebezpečí určitým způsobem eliminují. Avšak to dle názoru odborné veřejnosti a i dle mého názoru není dostatečný důvod pro stanovení přísné povinnosti nechat se očkovat lidem nad 60 let věku. Nezaznamenala jsem, že by existovaly odborné studie, které by říkaly, že očkováním osob nad 60 let se výrazně zlepší pandemická situace a že právě 60. rok věku je tak zlomový, že bychom mohli v takové míře omezit nedotknutelnost osoby. Toto kritérium by dle mého názoru neprošlo testem proporcionality, který laicky řečeno zkoumá, zda omezení jednoho základního práva ve prospěch jiného je dostatečně důvodné a přinese dostatečně velký prospěch.

Co se týká povinného očkování profesních skupin dle § 10a očkovací vyhlášky, tam už je opodstatnění větší, a to i vzhledem ke skutečnosti, že tyto skupiny většinou mají rozšířenou očkovací povinnost danou historicky. Tyto osoby jsou v každodenním kontaktu s ohroženými skupinami obyvatel (senioři, nemocní) nebo je jejich činnost nenahraditelná (hasiči, vojáci, policisté) a z toho důvodu je nutná jejich zvýšená ochrana před onemocněním COVID-19. V případě, že se daný zaměstnanec nechce

z jakéhokoli důvodu podrobit očkování, má navíc na rozdíl od osob nad 60 let věku možnost volby a dané zaměstnání opustit. Jenom doplním, že povinné očkování pro profesní skupiny má většina evropských zemí.

Výše uvedená vyhláška stanovuje určitým skupinám osob povinnost nechat se očkovat, avšak již neříká, co se stane v případě, že daná osoba povinnost nesplní a očkování se nepodrobí. Odborná veřejnost dovozuje, že jako sankce by mohly sloužit donucující pokuty, avšak není známo, jakou by měly mít výši a charakter - zda by se jednalo o jednorázovou záležitost, kdy by se člověk z povinnosti se očkovat v podstatě vyplatil, či by se jednalo o sérii pokut, jak často by byly ukládány. Pokuty by se týkaly osob nad 60 let, kde jiná sankce není dost dobře představitelná.

Nevyslovenou zůstávají také sankce pro profesní skupiny dle § 10a očkovací vyhlášky. Jak uvádím výše, tyto osoby, pokud se nechtějí nechat očkovat, mají možnost volby a mohou zaměstnání opustit, ačkoli odliv těchto zaměstnanců není žádoucí. V případě, že se očkování nepodrobí a výpověď sami nedají, bude s nimi pravděpodobně rozvázán pracovní poměr z důvodu, že nesplňují podmínky pro výkon daného povolání. Teoreticky je zde možnost neplaceného volna, avšak neumím si představit, k čemu je zaměstnavateli zaměstnanec, který nemůže dlouhodobě vykonávat své povolání ze svého vlastního rozhodnutí (na rozdíl od nemoci). Co se týká osob připravujících se na výkon zdravotnického povolání u poskytovatele zdravotních služeb nebo osob připravujících se na výkon odborné činnosti podle § 115 zákona o sociálních službách, pokud konají praktickou výuku u poskytovatele sociálních služeb v sociální službě, ty by pravděpodobně nebyly schopny splnit potřebnou praxi v odpovídajícím zařízení nezbytnou pro studium a mohly by být ze studia v krajním případě vyloučeny.

Výjimkou z aplikace výše uvedených sankcí by mohly být osoby, které nemohou být ze zdravotních důvodů očkovány. S žádným konkrétním případem „neočkovatelné osoby“ jsem se však doposud nesešla.

Shrneme-li výše uvedené, v současné době jsou určité skupiny osob povinny podrobit se očkování proti onemocnění COVID-19, avšak sankce za neabsolvování očkování zatím nejsou zcela jasně stanoveny. Existuje zde možnost, že nová vláda povinné očkování proti onemocnění COVID-19 pro určité skupiny osob zruší či upraví. Pokud ne, budou zejm. zdravotníci, hasiči, policisté, vojáci a lidé nad 60 let věku povinni mít po 1. březnu 2022 absolvované očkování proti onemocnění COVID-19 pod hrozbou ztráty zaměstnání, resp. pokuty.

Mgr. Lucie Cyrányová,
advokátka

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

Lazarská 11/6
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 517 466
Fax: +420 222 517 478
e-mail: office@ak-vych.cz

* K dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)